

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obdo/94/2020
Identifikačné číslo spisu: 7116207706
Dátum vydania rozhodnutia: 26.01.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Nemčeková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:7116207706.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Bazcom, a.s., Opletalova 1015/55, Nové Město, 110 00 Praha, Česká republika, IČ: 273 97 050, zastúpeného BBH advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Suché Mýto 1, Bratislava, IČO: 36 713 066, proti žalovanému: Alžbetina s.r.o., so sídlom Krivá 1053/3, Košice, IČO: 44 401 001, zastúpenému Vojčík & Partners, s.r.o., so sídlom Rázusova 13, Košice, IČO: 36 866 563, o určenie záložného práva k nehnuteľnostiam, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 26Cb/32/2016, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 29. novembra 2019, č. k. 2Cob/124/2019 - 599 v znení opravného uznesenia zo dňa 26. októbra 2020, č. k. 2Cob/124/2019 - 676, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a .

II. Žalobca m á n á r o k voči žalovanému na plnú náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 5. februára 2019, č. k. 26Cb/32/2016 - 493 určil, že k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXXX v katastrálnom území A., obec C., okres C., bližšie špecifikovaným v rozhodnutí, má žalobca platné záložné právo v prvom rade (I. výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 % s tým, že o ich výške bude rozhodnuté samostatným uznesením súdu prvej inštancie (II. výrok). Zároveň zrušil uznesenie súdu prvej inštancie č. k. 26Cb/32/2016 - 70 z 11. mája 2016 o nariadení predbežného opatrenia (III. výrok).

2. Z odôvodnenia prvoinštančného rozsudku vyplýva, že Metropolitní spořitelní družstvo v likvidaci, s vtedajším sídlom Jezuitská 14/13, Brno, Česká republika, IČ: 255 71 150 (ďalej len „MSD“) ako veriteľ a spoločnosť TARESTOZA, s.r.o., Revoluční 1082/8, Praha, Česká republika, IČ: 241 55 179 (ďalej len „TARESTOZA, s.r.o.“) ako dlžník, uzavreli dňa 21. februára 2012 Zmluvu o úvere č. 506243034 (ďalej len „úverová zmluva“), kde sa MSD zaviazalo poskytnúť spoločnosti TARESTOZA, s.r.o podnikateľský úver vo výške 44 000 000,- Kč, pričom táto zmluva bola uzatvorená medzi zmluvnými

stranami so sídlom v Českej republike a podľa ustanovení zákona č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník, platného a účinného v Českej republike.

3. Na základe dodatku zo dňa 12. marca 2012 došlo k zmene článku III. ods. 4 písm. c) úverovej zmluvy tak, že MSD, spoločnosť TARESTOZA, s.r.o. a žalovaný (spoločnosť Alžbetina, s.r.o.) uzavreli záložnú zmluvu k nehnuteľnostiam na LV XXXXX nachádzajúcim sa na území Slovenskej republiky (špecifikovaným vo výroku rozsudku súdu prvej inštancie), pričom v zmysle článku V ods. 1 úverovej zmluvy všetky peňažné pohľadávky vrátane príslušenstva, ktoré MSD voči TARESTOZA, s.r.o. na základe alebo v súvislosti s úverovou zmluvou má, bude alebo môže mať, budú zabezpečené záložným právom k predmetným nehnuteľnostiam žalovaného. Záložná zmluva bola uzatvorená podľa § 151b a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) platného a účinného v Slovenskej republike. Rozhodnutím Správy katastra Košice z 15. mája 2012 bol povolený vklad záložného práva k týmto nehnuteľnostiam do katastra.

4. Dňa 19. marca 2015 uzavrel konkurzný správca MSD ako postupca a spoločnosť AB CREDIT a.s., s vtedajším sídlom Hvězdova 1716/2b, Praha, Česká republika, IČ: 405 22 610 (ďalej len „AB CREDIT, a.s.“) ako postupník zmluvu o postúpení pohľadávok, pričom medzi postúpenými pohľadávkami bola aj pohľadávka z úverovej zmluvy. Táto zmluva o postúpení bola uzatvorená medzi zmluvnými stranami so sídlom v Českej republike a podľa ustanovení § 1879 a nasl. zákona č. 89/2012 Sb. Občiansky zákoník, platného a účinného v Českej republike (ďalej len „český OZ“) a riadi sa právnym poriadkom Českej republiky.

5. Zmluvou o postúpení pohľadávok z 31. augusta 2015 spoločnosť AB - CREDIT, a.s., ďalej postúpila pohľadávku z úverovej zmluvy žalobcovi (spoločnosť Bazcom, a.s.). Aj táto zmluva o postúpení bola uzatvorená medzi zmluvnými stranami so sídlom v Českej republike podľa ustanovení § 1879 a nasl. českého OZ a riadi sa právnym poriadkom Českej republiky.

6. Po potvrdení reštrukturalizačného plánu žalovaného (Alžbetina, s.r.o.) uznesením Okresného súdu Košice I z 2. júna 2014, sp. zn. 31R/4/2013-527, došlo na základe návrhu žalovaného, podaného príslušnej správe katastra, k výmazu záložného práva k predmetným nehnuteľnostiam z katastra nehnuteľností.

7. Za sporné medzi stranami súd prvej inštancie označil to, či má žalobca naliehavý právny záujem na určení existencie záložného práva, či sú zmluvy o postúpení pohľadávok platné (a teda, či žalobca je aktívne legitimovaný), či je platná záložná zmluva a či došlo k zániku záložného práva.

8. Vykonaným dokazovaním došiel k záveru, že spoločnosť TARESTOZA, s.r.o. bola členom družstva (MSD), preto je námietka žalovaného o neplatnosti úverovej zmluvy z dôvodu možnosti poskytnutia úveru len členom družstva irelevantná.

9. Ďalej konštatoval, že v záložnej zmluve je v čl. III ods. 2 dostatočne definované, čo predstavuje zabezpečenú pohľadávku a je obvyklé, ak sa pri jej uzatváraní myslí aj na tie (budúce možné) pohľadávky, ktoré vznikajú v súvislosti s existenciou úverového vzťahu (pokuty, poplatky,...). Ich vznik a výšku je potom záložný veriteľ povinný preukázať záložcovi. Rovnako z čl. III ods. 2 písm. g) záložnej zmluvy vyplýva, že ide o pohľadávky, ktoré by vznikli v prípade odporovania zmluvy o úvere, pričom i tu musí dôjsť k preukázaniu výšky tejto pohľadávky záložnému veriteľovi. Žalovanému teda muselo byť zrozumiteľné a jasné vymedzenie zabezpečenej pohľadávky v článku III záložnej zmluvy, a preto tento úkon nemôže byť neplatný.

10. Zmluva o postúpení pohľadávky medzi MSD a spoločnosťou AB - CREDIT, a.s. sa riadi českým OZ, pričom súd mal za preukázané, že konkurzný správca MSD oznámil spoločnosti TARESTOZA, s.r.o. postúpenie pohľadávky. Vychádzajúc z uznesenia Najvyššieho súdu Českej

republiky (ďalej len „NS ČR“) sp. zn. 30 Cdo 2529/2012

z 24. apríla 2014 je pre dlžníka podstatné, či postupovaný dlh existuje a nie je podstatným, či k cesii došlo platne a či vôbec došlo. V predmetnom prípade zo zmluvy o postúpení pohľadávok jednoznačne vyplýva, že bola uzatvorená podľa ust. § 1879 českého OZ, ktorý upravuje postúpenie pohľadávky a je zrejmé, že pohľadávkou zo zmluvy o úvere

sa tu rozumie pohľadávka z danej zmluvy na vrátenie úveru, pričom žalovaný nikdy netvrdil, že by táto pohľadávka bola zameniteľná s inou. Vychádzajúc z vôle účastníkov strán v zmysle uznesenia NS ČR sp. zn. 21 Cdo 3127/2012 z 11. júla 2013 je z jednaní strán pred uzatvorením zmluvy rovnako zrejmé, že predmetom bola pohľadávka

na vrátenie úveru. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti uviedol, že česká právna úprava podstatne oklieštila prípady absolútnej neplatnosti zmluvy, kedy jediný prípad absolútnej neplatnosti je v českom OZ zakotvený v ust. § 588, pričom v posudzovanom prípade právny úkon nie je v rozpore s dobrými mravmi, ani so zákonom, nenaruša verejný poriadok a tiež nezaväzuje k plneniu od počiatku nemožnému. Argumenty žalovaného o neplatnosti zmluvy o postúpení teda neobstoja, pričom aj v zmysle judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ÚS SR“) prehnane formalistické požiadavky všeobecného súdu na formuláciu predmetu zmluvy sú ústavne neakceptovateľné.

11. Rovnako v prípade zmluvy o postúpení pohľadávky zo spoločnosti AB - CREDIT, a.s. na Bazcom, a.s. je v bode 1. zmluvy pohľadávka presne, jasne a určito špecifikovaná, preto zmluva nemôže byť neplatná a žalobca je v konaní aktívne legitimovaný.

12. Súd prvej inštancie mal preukázané, že došlo k potvrdeniu reštrukturalizačného plánu spoločnosti Alžbetina s.r.o. a žalobca ani jeho predchodcovia si pohľadávkou do reštrukturalizácie neprihlásili. Žalovaný potom požiadal kataster o výmaz záložného práva na základe uznesenia o potvrdení reštrukturalizačného plánu. Súd dospel k záveru, že žalobca preukázal naliehavý právny záujem na určení záložného práva, lebo touto žalobou je možné odstrániť neisté právne postavenie žalobcu aj spornosť žalobcovho práva a žalobca nemá možnosť si bez ďalšieho uplatniť nároky žalobou na plnenie. Výmazom záložného práva z katastra došlo k vyvolaniu stavu právnej neistoty žalobcu a k ohrozeniu jeho subjektívnych práv. Len rozhodnutím o tejto žalobe môže byť navrátený právny stav založený záložnou zmluvou a žalobcovi bude umožnené domôcť sa svojej pohľadávky výkonom záložného práva.

13. Ďalej konštatoval, že zverejnením uznesenia o potvrdení reštrukturalizačného plánu v tomto prípade nezaniklo riadne a včas neprihlásené zabezpečovacie právo na majetok dlžníka, nakoľko ust. § 155 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZKR“) sa vzťahuje

iba na zabezpečovacie práva, ktoré je možné prihlásiť do reštrukturalizácie dlžníka,

t. j. na zabezpečovacie práva zabezpečujúce dlhy samotného dlžníka. Záložné právo vzťahujúce sa k majetku dlžníka (záložcu), ktoré zabezpečuje dlhy inej osoby,

ako je dlžník, nie je možné do reštrukturalizácie predmetného dlžníka (záložcu) prihlásiť, nakoľko ZKR ani iný právny predpis prihlásenie takéhoto zabezpečovacieho práva

do reštrukturalizácie nepripúšťa. Keďže teda záložné právo žalobcu nemohlo

byť prihlásené do reštrukturalizácie, potom sa nemôže považovať za neprihlásené riadne

a včas v zmysle ust. § 155 ods. 2 ZKR. Súd prvej inštancie tu prihliadol na odlišnú úpravu danej problematiky v rámci konkurzného konania, kde ust. § 28 ods. 7 ZKR výslovne stanovuje, že v konkurze uplatňuje svoju pohľadávkou prihláškou aj veriteľ, ktorý

má pohľadávkou voči inej osobe ako úpadcovi, ak je zabezpečená zabezpečovacím právom vzťahujúcim sa k majetku úpadcu. Toto pravidlo však nie je analogicky aplikovateľné

na reštrukturalizačné konanie. Použitie ustanovení ZKR o konkurze v rámci reštrukturalizácie je možné iba tam, kde to zákon výslovne predpokladá. Keďže vo vzťahu k žalovanému neprebehol konkurz, ale reštrukturalizácia, nie je možné, aby v jej dôsledku záložné právo zaniklo a katastrálny úrad preto vymazal záložné právo bez právneho dôvodu. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti podotkol, že ani vzorové tlačivá

na podávanie prihlášok do reštrukturalizácie neobsahujú položky na samostatné prihlásenie záložcu,

ktorý nie je zároveň obligačným dlžníkom. Naopak ustanovenie § 28 ods. 7 bolo do ZKR doplnené novelou zák. č. 348/2011 Z. z. a v tejto súvislosti bola vyhláškou doplnená aj osobitná forma prihlášky pohľadávky, umožňujúca samostatne uviesť záložcu a samostatne obligačného dlžníka. Do prijatia tejto novely sa záložný veriteľ neprihlasoval do konkurzu svojho záložcu odlišného od obligačného dlžníka a jeho záložné právo zostávalo zachované, čo predpokladalo ustanovenie § 93 ods. 2 ZKR.

Ak by mal zákonodarca rovnaký zámer aj pre prípad reštrukturalizácie, odkázal by na ustanovenia ZKR o konkurze. V reštrukturalizácii však nejde o uspokojenie sa zo zálohu, ale záložné právo obligačného veriteľa zaniká schválením reštrukturalizačného plánu a tento bude naďalej uspokojovaný v zmysle plánu.

Záložné právo mu dopomáha k získaniu väčšieho rozsahu, resp. výhodnejšieho uspokojenia v rámci reštrukturalizácie, obligačný veriteľ má dosah na schválenie reštrukturalizačného plánu a jeho schválením mu ostáva pohľadávka voči dlžníkovi

vo výške schválenej v pláne - toto však nie je možné pri záložnom veriteľovi v prípade, ak úpadca nie je dlžníkom, ale len záložcom poskytujúcim zabezpečenie záväzku tretej osoby. V takom prípade by totiž záložný veriteľ mohol byť považovaný v reštrukturalizácii záložcu za najväčšieho veriteľa (ak veriteľ disponuje vysokou pohľadávkou voči obligačnému dlžníkovi) napriek tomu, že voči záložcovi nemá žiadnu pohľadávku, t. j. jeho veriteľom nie je. Súd prvej inštancie tiež uviedol, že zmena záväzkov v rámci reštrukturalizačného plánu je dohodnutá akoby s rozvázovacou podmienkou, ktorou je splnenie zmeneného záväzku, inak sa záväzok vracia

do pôvodného právneho stavu. Z podstaty veci teda pri záložnom veriteľovi, kde dlžník v reštrukturalizácii ako záložca nie je zároveň obligačným dlžníkom záložného veriteľa, nie je takéto usporiadanie možné, lebo medzi dlžníkom a záložným veriteľom neexistuje priamy vzťah na finančné plnenie. Záložné právo na majetok dlžníka v reštrukturalizácii zriadené na zabezpečenie záväzku tretej osoby teda nemôže bez ďalšieho v rámci reštrukturalizácie zaniknúť.

14. Nakoľko žalovaný argumentoval rozhodnutím ÚS SR vo veci sp. zn. I. ÚS 193/08 zo dňa 4. júna 2008, súd prvej inštancie konštatoval, že v tam posudzovanom (skutkovo odlišnom) prípade bol záložný veriteľ zároveň aj priamym veriteľom dlžníka v reštrukturalizácii (z dôvodu ručenia), preto toto rozhodnutie nie je použiteľné.

Navyše k zmene ust. § 28 ods. 7 ZKR, ktorá má rozhodujúci význam v tejto veci, došlo až zákonom č. 348/2011 Z. z., ÚS SR v roku 2008 teda vychádzal z iného právneho stavu.

15. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“), rozsudkom zo dňa 29. novembra 2019, č. k. 2Cob/124/2019 - 599 v znení opravného uznesenia zo dňa 26. októbra 2020, č. k. 2Cob/124/2019 - 676, rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) potvrdil, stotožniac sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu.

16. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd uviedol, že súd prvého stupňa sa riadil jeho právnym názorom vysloveným už v zrušujúcom uznesení sp. zn. 2Cob/172/2017 z 30. apríla 2018, v rámci ktorého odvolací súd konštatoval, že žalovaný nie je dlžníkom žalobcu a preto žalobca nemá žiadnu pohľadávku, ktorú bolo potrebné prihlásiť do reštrukturalizačného konania, že žalobca

má na určovacej žalobe naliehavý právny záujem, a uložil súdu prvej inštancie skúmať aktívnu legitimitáciu žalobcu v konaní, keďže nebolo jasné, či došlo k riadnemu postúpeniu pohľadávky, v akej výške, a či táto pohľadávka existuje.

17. Odvolací súd zhrnul, že vykonaným dokazovaním súdu prvej inštancie bolo zistené aj to, že spoločnosť TARESTOZA, s.r.o. bola členom družstva, preto námietka neplatnosti úverovej zmluvy spočívajúca v tvrdení, že MSD mohlo poskytovať úvery len svojim členom, je nedôvodná. Nestotožnil sa ani s námietkou žalovaného, že žalobca

nie je v spore aktívne legitimovaný a že nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky. Konštatoval, že s otázkou riadneho postúpenia pohľadávky sa už súd prvej inštancie vysporiadal v bode 43 rozsudku,

príčom s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto nie je potrebné znenie tohto bodu opakovať.

18. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný (ďalej tiež „dovolateľ“), prípustnosť ktorého vyvodil z ust. § 420 písm. f/ CSP a ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

19. Namietol, že odvolací súd sa jeho odvolacími dôvodmi nezaoberal, keď odkázal v celom rozsahu na argumentáciu súdu prvej inštancie, najmä neposkytol odpovede na argumenty spochybňujúce platné postúpenie pohľadávky, čím dovolateľovi odňal možnosť konať pred súdom a porušil jeho právo na spravodlivý proces.

20. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolateľ uviedol, že z OZ nemožno vyvodiť, že dlžník by nemohol namietat' a súd skúmat' platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, ak by toto postúpenie dlžníkovi oznámil postupca, ale dlžník by mohol namietat' platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, ak by postúpenie pohľadávky postupca dlžníkovi síce neoznámil, avšak postupník by postúpenie pohľadávky dlžníkovi preukázal. Podľa dovolateľa takéto rozlišovanie v postavení dlžníka nemá oporu v českom ani slovenskom OZ, pričom poukázal na judikát R 119/2003.

Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení - z toho však podľa dovolateľa nemožno činiť záver, že sa dlžník nemôže dovolať neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky alebo jej neexistencie. Podľa názoru dovolateľa sa odvolací súd pri riešení tejto právnej otázky odklonil od judikátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“, „dovolací súd“ alebo v skratke „NS SR“) R 46/2009. Dovolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, že žalobu zamietne, eventuálne, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie; súčasne si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania a navrhol tiež odložiť právoplatnosť napadnutého rozsudku.

21. K dovolaniu sa vyjadril žalobca, podľa ktorého sa už súd prvej inštancie podrobne a presvedčivo vysporiadal s námietkami žalovaného ohľadom postúpenia pohľadávky, s čím sa stotožnil aj odvolací súd. Dovolateľ dôvod dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nijako bližšie nevysvetlil, nepoukázal na žiadne nesprávne posúdenie konkrétnej právnej otázky súdom, ani neuviedol, v čom malo nesprávne právne posúdenie spočívať. Tak pohľadávka žalobcu voči dlžníkovi TARESTOZA s.r.o., ako aj zmluvy o postúpení pohľadávky sa riadia českým právom, ku ktorému je potrebné aplikovať judikatúru českých súdov, a nie rozhodnutia slovenských súdov, ako to urobil dovolateľ. Avšak ani za aplikácie slovenskej judikatúry, by nebolo pravdivé tvrdenie dovolateľa, že sa odvolací súd pri riešení právnej otázky odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu; v tomto smere žalobca poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Obo/210/2001. Námietky dovolateľa smerujúce k neplatnosti zmlúv o postúpení považoval za účelové, s cieľom oddialiť uspokojenie žalobcu. Záverom žiadal, aby najvyšší súd dovolanie zamietol.

22. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť.

K prípustnosti dovolania v zmysle ust. § 419 a nasl. CSP

23. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Najvyšší súd v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane vyjadril záver, aktuálny aj v súčasnosti, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým

obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť

o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázky posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

24. Podľa § 419 CSP, je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Uvedené znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

25. Dovolateľ vyvodzoval prípustnosť podaného dovolania [vychádzajúc z dovolania - jeho obsahu ako celku (viď napr. I. ÚS 336/2019)] kumulatívne na základe ust. § 420 písm. f/ CSP, t. j. z dôvodov zmätočnosti a tiež na základe ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, t. j. z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia.

26. Podľa ust. § 420 CSP, je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, pokiaľ trpí niektorou z procesných väd konania vymenovaných v písm. a/ až f/ predmetného ustanovenia

(zakotvujúceho tzv. vady zmätočnosti). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1, 2 CSP).

27. Podľa ust. § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

28. Podľa ust. § 432 ods. 1, 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (2)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

29. Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že na to, aby sa mohol dovolací súd zaoberať dovolaním, musia byť splnené predpoklady prípustnosti dovolania vyplývajúce z ustanovenia § 420 a § 421 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. okrem iného, aby dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

30. Dovolací súd je rozsahom dovolania viazaný (§ 439 CSP, okrem prípadov uvedených v písm. a/ až c/ citovaného ustanovenia). Rovnako je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná

v dovolaní. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa ust. § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť

v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 v spojení s § 431 ods. 1 CSP

a/ alebo § 421 CSP v spojení s § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku uvedenej viazanosti dovolacieho súdu dovolacím dôvodom, dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom (uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/59/2017 z 8. júna 2017).

K dôvodom prípustnosti dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP

31. Podľa ust. § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

32. Ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a súčasne dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany ako dôsledok nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Relevantnými znakmi, charakterizujúcimi procesnú vadu v zmysle tohto ustanovenia,

sú zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva.

Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva

je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Pod porušením práva

na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená

aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky (ústavný zákon SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov, ďalej len „ústava“).

33. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúci je výlučne záver odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie žalovaného, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

34. V danom prípade žalovaný v súvislosti s vadou v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP namietal nedostatočnosť odôvodnenia odvolacieho súdu najmä k otázke platnosti jednotlivých zmlúv o postúpení pohľadávok. V tejto súvislosti je potrebné opakovane uviesť, že v prípade dovolaním napadnutého rozsudku ide o v poradí druhé rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci. Už pred jeho vydaním (v rámci tzv. zrušujúceho uznesenia z 30. apríla 2018, sp. zn. 2Cob/172/2017) odvolací súd ustálil v merite zásadnú otázku,

že žalovaný nie je dlžníkom žalobcu, a preto žalobca nemá proti nemu žiadnu pohľadávku, ktorú by bolo potrebné prihlásiť do reštrukturalizačného konania, preto záložné právo žalobcu zriadené za účelom zabezpečenia záväzku spoločnosti TARESTOZA s.r.o. nezaniklo. Rovnako vyslovil záver, že vo veci je daný naliehavý právny záujem žalobcu, pričom súdu prvej inštancie uložil skúmať aktívnu legitimáciu žalobcu v konaní. Uvedené akcentoval vo svojom rozsudku súd prvej inštancie, ktorý

vo veci samej podrobne, náležite a komplexne odôvodnil žalobe vyhovujúci rozsudok, pričom sa vyjadril ku všetkým pre vec podstatným skutkovým a právnym otázkam

(ods. 1 až 73 odôvodnenia). Z uvedeného je zrejmý dôvod, pre ktorý sa odvolací súd

pri odôvodňovaní rozsudku napadnutého dovolaním obmedzil na stručnejšiu podobu vysporiadania sa s odvolacími námietkami žalovaného.

35. V posudzovanom prípade bolo podstatné, že po doplnení dokazovania súdom prvej inštancie odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 aj 2 CSP, stotožniac sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu.

Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí pritom jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich jednotu. Odvolací súd spravidla v takomto svojom rozhodnutí preberá skutkové

a právne závery súdu prvej inštancie. Takýto postup reaguje na súdnu prax v prípadoch úplných a presvedčivých rozhodnutí súdov prvej inštancie, kedy odôvodnenie rozhodnutia odvolacích súdov je len kopírovaním vecne správnych dôvodov. V takých prípadoch rozhodnutia obsahujú sporovým stranám známe podania, známe napadnuté rozhodnutia (rozsudok alebo uznesenie) a v závere obsahujú už len stručné konštatovania o správnosti a presvedčivosti rozhodnutia, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje.

36. Z odôvodnení rozhodnutí súdov oboch inštancií je v danom prípade dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa žalobca domáhal, čo navrhoval, z ktorých osvedčených skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil súd prvej inštancie, aké závery zaujal odvolací súd k jeho právnomu posúdeniu, s ktorým sa stotožnil.

37. Dovolací súd v tejto súvislosti uvádza, že je preto právne súladné, keď odvolací súd konkrétne v bode 111. odôvodnenia svojho potvrdzujúceho rozsudku len odkázal na podľa neho dostatočné a správne závery súdu prvej inštancie, ktorý sa v bodoch 34 - 48 odôvodnenia svojho rozsudku podrobne venoval platnosti oboch zmlúv o postúpení pohľadávky, uzatvorených na strane žalobcu medzi zmluvnými stranami so sídlom v Českej republike a podľa českého právneho poriadku, aplikujúc príslušné ustanovenia českého OZ, ako i judikatúru NS ČR. Súdy oboch inštancií tak dospeli k jednoznačnému záveru, že došlo k riadnemu postúpeniu pohľadávky a žalobca je v spore o určenie záložného práva k nehnuteľnostiam aktívne legitimovaný. Tiež v ods. 109 odvolací súd uviedol, že „predmetom ďalšieho konania pred súdom prvej inštancie bolo posúdiť aktívnu legitímáciu žalobcu“, ďalej podrobne konštatoval skutkové zistenia a závery, ktoré vyplynuli z dokazovania a sám uzavrel, že „prevodom pohľadávky aj zabezpečovacie právo prešlo na žalobcu“.

38. Vo vzťahu k vyššie uvedenému dovolací súd zdôrazňuje, že právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 22/04) a ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (sp. zn. I. ÚS 50/04). K zjavnej neodôvodnenosti (arbitrárnosti) rozhodnutí všeobecných súdov sa vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky keď uviedol, že je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 302/2019-44 z 20. februára 2020, ods. 17).

O taký prípad však v danej veci nejde.

39. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

40. Rovnako, podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom

vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné

(IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné

a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia

(napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej novej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6

ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené

v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli

pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

41. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve

pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť, je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý

sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane

a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť

sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

42. K námietke nepreskúmateľnosti súdnych rozhodnutí dovolací súd vo svojich rozhodnutiach vydaných po 1. júli 2016 odkazoval aj na závery zjednocujúceho stanoviska, ktoré prijalo občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3. decembra 2015 pod č. R 2/2016 podľa ktorého: „Nepreskúmateľnosť“ rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimčne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ Dovolací súd v tomto smere poukazuje na názor ústavného súdu vyslovený v uznesení sp. zn. I. ÚS 44/2021 z 26. januára 2021, vo vzťahu k aplikabilite stanoviska

R 2/2016 po 1. júli 2016, v zmysle ktorého: „z ústavnoprávneho hľadiska,

ako aj z hľadiska relevantnej judikatúry ESLP ťažko bez ďalšieho prijať názor najvyššieho súdu vyslovený v jeho stanovisku R 2/2016, pretože k podstatnej zmene v právnej úprave prípustnosti dovolania po 1. júli 2016 nesporne došlo, pričom nemožno odhliadnuť

od skutočností, že rovnakú, ale ani obdobnú úpravu, ktorá bola obsiahnutá v § 241

ods. 2 písm. b/ OSP (tzv. iná vada), Civilný sporový poriadok vo vzťahu k dovolaniu,

resp. jeho odôvodneniu už výslovne ani neobsahuje. Aktuálnosť stanoviska

po nadobudnutí účinnosti novej právnej úpravy dovolania je preto potrebné chápať v tom zmysle, že pokiaľ rozhodnutie odvolacieho súdu v podstatných bodoch nespĺňa požiadavky vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru v takej miere, že došlo

k porušeniu práva na spravodlivý proces, zodpovedá táto okolnosť dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP. Včlenením formulácie o práve na spravodlivý proces do textu zákona sa požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia neliberalizovali, ale naopak, sprísnilo.“ K tomu pozri tiež rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 120/2020.

43. V nadväznosti na vyššie uvedené, k dovolateľom namietanej nepreskúmateľnosti, arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, videnej v nedostatočnom jeho odôvodnení, dovolací súd uvádza, že ani judikatúra ESLP nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Pričom platí, že za podstatný argument je potrebné považovať taký argument, ktorý je relevantný, teda má vecnú súvislosť s prejednávanou vecou a zároveň je takej povahy, že v prípade jeho preukázania (samostatne alebo v spojitosti s ostatnými okolnosťami) môže priniesť rozhodnutie priaznivejšie pre odvolateľa.

44. V posudzovanom prípade odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny, postupom v zmysle § 387 ods. 1 CSP. Z ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP vyplýva, že v prípade, ak sa v celom rozsahu odvolací stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, v takomto prípade sa môže v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Táto forma odôvodnenia spĺňa požiadavky kladené na odôvodnenie rozhodnutia z pohľadu práva na spravodlivé súdne konanie. Podľa názoru dovolacieho súdu argumentáciu konajúcich súdov v ustálení, že bola preukázaná tak aktívna legitímácia žalobcu ako aj oprávnenosť ním požadovaného určenia existencie záložného práva k dotknutým nehnuteľnostiam vo vlastníctve žalovaného ako ich záložcu, možno považovať za dostatočnú a plne presvedčivú, ktorá nejaví známky arbitrárnosti, ale ani zjavnej neodôvodnenosti. Preskúmaním záverov súdov nižšej inštancie, chápaných v ich organickej jednote ako celok (I. ÚS 259/2018), dovolací súd dospel k záveru, že konajúce súdy sa zrozumiteľným a akceptovateľným spôsobom vysporiadali s predmetom sporu a aplikujúc procesnoprávne i hmotnoprávne ustanovenia relevantnej právnej úpravy, vyjadrili s k podstatným argumentom strán sporu, svoje závery primeraným spôsobom zdôvodnili. Preto rozhodnutie odvolacieho súdu možno považovať za náležité odôvodnené, jeho záverom nechýba predchádzajúca logická interpretácia príslušných právnych noriem a nemožno ho považovať za svojvoľné, pričom opak nemožno vyvodzovať len z toho, že v odôvodnení napadnutého rozhodnutia neopakoval celú skutkovú a právnu argumentáciu, obsiahnutú už v rozhodnutí súdu prvej inštancie. V tomto smere dovolací súd poukazuje aj na článok 17 CSP, z ktorého aj pre odvolací súd vyplýva povinnosť konať efektívne. Napokon skutočnosť, že dovolateľ má na vec odlišný názor, nezakladá bez ďalšieho porušenie jeho označených práv.

45. Dovolací súd poznamenáva, že predmetná námietka nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP automaticky v každom jednom prípade, keď sa neúspešná strana nestotožní s rozhodnutím odvolacieho súdu (prípadne aj súdu prvej inštancie). Naopak k posudzovaniu prípustnosti dovolania pri uplatnení námietky nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu treba pristupovať individuálne s prihliadnutím na konkrétnu rozhodovanú vec. Na mieste je tak reštriktívny prístup a rovnako tak platí, že nie je možné posudzovať odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu izolovane, ale v spojení s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, keďže, ako už bolo zdôraznené, obidve rozhodnutia tvoria jeden celok. Uvedené platí osobitne v prípadoch, ak odvolací súd pri potvrdení rozhodnutia súdu prvej inštancie postupuje podľa § 387 ods. 2 CSP. Prípustnosť dovolania na základe tvrdenej nepreskúmateľnosti rozhodnutia môže byť daná v prípadoch, ak odvolací súd nedostatočným odôvodnením svojho rozhodnutia znemožní strane v dovolaní uplatniť dovolací dôvod podľa § 432 CSP, t. j. namietat' nesprávne právne posúdenie veci; ak odvolací súd uskutoční výklad právneho predpisu na zistený skutkový stav veci, ktorý je ústavne nesúladný, svojvoľný a bez presvedčivého a racionálneho logického odôvodnenia, alebo ak sa odvolací súd nevysporiada so skutočnosťou, ktorá je kľúčová pre rozhodovaný spor a má podstatný vplyv

na výsledok konania.

46. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu sú však dostatočne zrejmé dôvody vedúce k potvrdeniu rozsudku súdu prvej inštancie. Z ustanovenia § 387 ods. 3 CSP a ust. § 393 ods. 2 CSP, upravujúcich náležitosti odôvodnenia rozhodnutí odvolacieho súdu, vyplýva, že odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami/námietkami uvedenými v odvolaní.

47. V posudzovanom prípade sa odvolací súd síce stručnejšie, avšak zodpovedajúco okolnostiam prípadu vysporiadal s tými odvolacími námietkami žalovaného, ktoré považoval v tejto veci za relevantné, v súlade s ust. § 387 ods. 3 druhej vety CSP. Tým, že sa stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie ako celkom, dal jasne najavo, že tu nebolo žiadnych podstatných tvrdení, s ktorými by sa nevysporiadal už súd prvej inštancie, a preto nebol daný dôvod pre postup podľa ust. § 387 ods. 3 vety prvej CSP.

48. Dovolací súd v tomto prípade nezistil dôvodnosť tvrdenej tzv. zmätočnej vady a tým ani prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP.

K dôvodom prípustnosti dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP

49. Dovolateľ ďalej argumentoval prípustnosťou dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Pokiaľ dovolateľ dôvodí odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, potom je povinný v dovolaní výslovne uviesť právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne, konkretizovať, ako mal odvolací súd právnu otázku správne vyriešiť a zároveň musí špecifikovať ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa mal podľa jeho názoru odvolací súd pri svojom rozhodovaní odkloniť (k tomu viď R 83/2018).

50. V prípade tvrdenia o existencii dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci a dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, teda odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu pritom musí byť splnený aj parameter porovnateľnosti posudzovaných prípadov. To znamená, že odvolací súd v rozhodnutí napadnutom dovolaním aj dovolací súd v rozhodnutí alebo rozhodnutiach reprezentujúcich jeho ustálenú judikatúru riešili ten istý právny problém pri interpretácii tej istej (rovnakej a nezmenenej) právnej úpravy a za podmienky i takej skutkovej podobnosti porovnávaných prípadov, ktorá umožňuje vztiahnutie záverov ustálenej judikatúry aj na neskôr riešený prípad.

51. Pri rozhodnutiach NS SR uvedených v dovolaní, od ktorých sa podľa žalovaného mal odvolací súd odchýliť, pritom nemožno usudzovať na splnenie vyššie uvedenej podmienky, a to z toho dôvodu, že obe tieto rozhodnutia uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej tiež „Zbierka“) pod č. R 119/2003 a č. R 46/2009, interpretovali slovenskú právnu úpravu postúpenia pohľadávky, kým rozhodnutia súdov oboch nižších inštancií v prejednávanej veci rozhodnutia NS ČR vydané po 1. januári 1993, ktoré podľa judikátu NS SR č. R 71/2018 nespádajú do rámca pojmu ustálená judikatúra dovolacieho súdu a interpretovali právnu úpravu platnú v ČR. Český OZ je pritom novým a

nepopierateľne celkom iným právnym predpisom (uceleným kódexom s odlišnými východiskami a úpravou) oproti slovenskej právnej úprave obsiahnutej v zák. č. 40/1964 Zb.

52. Odhliadnuc od vyššie uvedeného žiada sa najvyššiemu súdu pre úplnosť (t.j. ak by bola pre vec prejednávanú relevantná právna úprava platná v SR) uviesť, že nemohlo by v tomto prípade ísť o odklon odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a ním daný dôvod prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP aj preto, že nešlo usúdiť na totožnosť tu prejednávanej veci s prípadmi z judikatúry najvyššieho súdu, použitými v argumentácii z dovolania, a takto ani na možnosť vzťahnutia záverov z označených judikátov na posudzovaný prípad.

53. Judikát R 119/2003 bol v Zbierke uverejnený s nasledovnou právnou vetou: „Relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitimáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky. Súd z takéhoto oznámenia vychádza bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení“. Pokiaľ by aj najvyšší súd neprihliadol na to, že závery z právnej vety tohto judikátu žalovaný v dovolaní sám spochybňuje, keďže v priamom rozpore s ním tvrdí, že dlžníkovi patrí oprávnenie namietať a súdu oprávnenie skúmať platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky bez ohľadu na to, či ide o prípad oznámenia postúpenia postupcom alebo prípad jeho preukázania postupníkom, na odklon odvolacieho súdu od tohto judikátu by šlo usudzovať výlučne v prípade sporu o peňažné plnenie, zodpovedajúce postúpenej pohľadávke, prebiehajúceho medzi postupníkom a tzv. obligačným dlžníkom, v ktorom by odvolací súd napriek existencii oznámenia postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky skúmal a posudzoval otázky existencie a platnosti zmluvy o postúpení. O taký prípad ale v tejto veci nejde, keďže predmetom sporu je existencia záložného práva medzi žalobcom, ktorým je postupník (nadobúdateľ pohľadávky pôvodného veriteľa) a žalovaným, ktorý však nie je tzv. obligačný dlžník, ale záložca - vlastník nehnuteľností, ku ktorým bolo na zabezpečenie splnenia dlhu tzv. obligačného dlžníka - tretej osoby, zriadené, avšak neskôr z katastra vymazané, záložné právo. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku bolo bez právneho významu, že odvolací súd v predchádzajúcom kasačnom rozhodnutí uložil súdu prvej inštancie doplniť dokazovanie k jednoznačnému ustáleniu aktívnej legitimácie žalobcu ako postupníka z hľadiska zmluvného nadobudnutia práv záložného veriteľa. Napadnuté konečné meritorne rozhodnutie vyznievajúce v neprospech dovolateľa totiž nezapričinil takýto postup oboch súdov nižších inštancií, ktorý dovolateľ považoval za odklon od tu spomínaného judikátu (že súd aktívnu legitimáciu dokazoval, hoci podľa dovolateľa nemal), ale to, že otázku platnosti zmluvy o postúpení súdy vyriešili spôsobom, ktorý žalovaný nepovažoval za vecne správny.

54. Pri judikáte R 46/2009 ide o rozsudok najvyššieho súdu z 28. januára 2009, sp. zn.

1 Cdo 76/2007, ktorý bol v Zbierke uverejnený s nasledovnou právnou vetou:

„Zmluva o postúpení pohľadávky uzavretá v rozpore s ustanovením § 525

ods. 2 Občianskeho zákonníka je absolútne neplatným právnym úkonom

(§ 39 Občianskeho zákonníka). Návrh na určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky môže podať aj dlžník, ak preukáže, že má na tomto určení naliehavý právny záujem [§ 80 písm. c) O. s. p.]; nie je rozhodujúce, či mu postúpenie oznámil postupca alebo preukázal postupník.“ Na to, aby v prejednávanej veci mohlo ísť o odklon odvolacieho súdu od tohto judikátu, by odvolací súd buď musel uzavrieť, že rozpor zmluvy o postúpení pohľadávky s ustanovením § 525 ods. 2 OZ neplatnosť právneho úkonu nezakladá alebo by musel konštatovať, že dlžník nemá právo podať návrh

na určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky. V prejednávanej veci však odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozsudku žiaden z takýchto záverov nevyslovil a navyše sa tu opäť žiada zdôrazniť, že tu nešlo o procesnú situáciu, v ktorej by sa určenia neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky domáhal (vlastnou určovacou žalobou) dlžník (ktorým bola česká obchodná spoločnosť TARESTOZA s.r.o.). V danej veci išlo

o diametrálne odlišnú situáciu, v ktorej sa inej určovacej požiadavke veriteľa pohľadávky (žalobcu), smerujúcej k obnovenie zápisu jeho záložného práva v katastri k nehnuteľnostiam žalovaného, bránil

práve s námietkou neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky žalovaný, teda osoba, ktorá nikdy priamym tzv. obligačným dlžníkom žalobcu ani žiadneho z jeho právnych predchodcov nebola, ale zriadením záložného práva k svojim nehnuteľnostiam len akcesoricky zabezpečovala splnenie dlhu obligačného dlžníka, t. j. tretej osoby.

55. Podľa ust. § 447 písm. c/ CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

56. Podľa ust. § 447 písm. f/ CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

57. Keďže z obsahu spisu nevyplýva, že by sa vo veci konajúcej súdy v prejednávanej veci dopustili namietaného porušenia procesných oprávnení dovolateľa, dospel dovolací súd k záveru, že v konaní pred odvolacím súdom, ani súdom prvej inštancie, k dovolateľom namietanej vade zmätočnosti uvedenej v ust. § 420 písm. f/ CSP nedošlo. Preto nebola zistená ani prípustnosť dovolania, čo viedlo k jeho odmietnutiu podľa ust. § 447 písm. c/ CSP.

58. Vo vzťahu k tvrdenej prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ uplatnený dovolací dôvod nevymedzil spôsobom stanoveným v ust. § 432 ods. 2 CSP, čo bolo dôvodom pre odmietnutie dovolania aj podľa ust. § 447 písm. f/ CSP, a to bez toho, aby sa zaoberal otázkou vecnej správnej napadnutého rozhodnutia.

59. K návrhu dovolateľa na odklad právoplatnosti dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu (§ 444 ods. 1, 2 CSP) dovolací súd uvádza, že pokiaľ nie je zistená existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa pre vyhovenie návrhu, tak dovolací súd v súlade so svojou ustálenou rozhodovacou praxou o tom nevydáva osobitné rozhodnutie.

60. Napokon je potrebné uviesť, že pokiaľ z vyjadrenia žalobcu k dovolaniu vyplýva, že samotný predmet sporu odpadol, keďže aktuálne došlo k výmazu z katastra nehnuteľností súdom tu určeného záložného práva žalobcu, po jeho realizácii záložným veriteľom, tak tieto novoty neboli pre rozhodnutie o dovolaní žalovaného (z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolacích dôvodov) relevantné a dovolací súd na ne neprihliadol, keďže bol viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Novoty boli žalobcom pritom uvádzané len k návrhu žalovaného na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia (§ 444 CSP).

61. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

62. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.